

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Jaarcijfers 2023: thema antibioticagebruik

Alle ziekenhuizen

PREZIES – versie: juli 2023

Documentversie: 1.1

Jaarcijfers PREZIES Prevalentiestudie 2023 Thema beoordeling antibioticagebruik (alle ziekenhuizen)

6 ziekenhuizen, met 7 locaties, namen deel aan dit thema

Tabel AB1. Aantal patiënten

	Landelijk
	N
Aantal patiënten	1392

Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)

	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	1328	95,4
1.1 Geen AB* in gebruik en geen infectie	842	60,5
1.2 Geen AB in gebruik, wel een infectie, geen AB nodig	37	2,7
1.3 AB in gebruik, wel een infectie, wel AB nodig en juiste keuze	349	25,1
1.4 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD* nodig en juiste keuze	100	7,2
Onjuiste beslissing	10	0,7
2.1 Geen AB in gebruik, wel infectie en wel AB nodig	1	0,1
2.2 AB in gebruik, wel infectie en geen AB nodig	2	0,1
2.3 AB in gebruik, geen infectie, geen profylaxe of SOD/SDD nodig	7	0,5
Onjuiste keuze	11	0,8
3.1 AB in gebruik, wel infectie, wel AB nodig en onjuiste keus	10	0,7
3.2 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD nodig en onjuiste keus	1	0,1
Te weinig informatie	43	3,1
4.1 Geen AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	7	0,5
4.2 Geen AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	3	0,2
4.3 AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	5	0,4
4.4 AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	21	1,5
4.5 AB in gebruik, geen infectie, te weinig informatie of profylaxe of SOD/SDD nodig is	7	0,5

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* AB, antibioticum; SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica

Wel antibiotica	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Juiste beslissing	449	89,4	153	30,5	29	5,8
Onjuiste beslissing	9	1,8	1	0,2	2	0,4
Onjuiste keuze	11	2,2	2	0,4	0	0,0
Te weinig informatie	33	6,6	9	1,8	1	0,2

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica**

Geen antibiotica	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	879	98,8
Onjuiste beslissing	1	0,1
Onjuiste keuze	0	0,0
Te weinig informatie	10	1,1

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum**

Toediening antibioticum	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Intramusculair	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Intraveneus	309	61,6	105	63,6	18	56,3
Oraal	192	38,2	59	35,8	14	43,8
Rectaal	1	0,2	1	0,6	0	0,0
Inhalatie	0	0,0	0	0,0	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)

ATCgroep	Landelijk	
	N ¹	% ²
Amfenicolen	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	38	5,4
Betalactamase-gevoelige penicillines	18	2,6
Betalactamase-resistente penicillines	39	5,6
Carbapenem-antibiotica	21	3,0
Cefalosporines van de eerste generatie	37	5,3
Cefalosporines van de tweede generatie	72	10,3
Cefalosporines van de derde generatie	98	14,0
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	71	10,2
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	38	5,4
Fluorochinolonen	58	8,3
Glycopeptiden	24	3,4
Imidazoolderivaten	46	6,6
Kortwerkende sulfonamiden	0	0,0
Lincosamiden	11	1,6
Macroliden	13	1,9
Middellangwerkende sulfonamiden	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	19	2,7
Overige chinolonen	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	42	6,0
Polymyxines	0	0,0
Rifampicines	10	1,4
SOD/SDD*	23	3,3
Steroïde antibacteriële middelen	0	0,0
Streptograminen	3	0,4
Tetracyclines	18	2,6
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	0	0,0
Totaal	699	100,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)

Specialisme	Landelijk								
	N ¹	Juiste beslissing ²	% ³	Onjuiste beslissing ²	% ³	Onjuiste keuze ²	% ³	Te weinig informatie ²	% ³
Anesthesiologie	10	10	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Cardiologie	43	37	86,0	0	0,0	0	0,0	6	14,0
Cardio-thoracale chirurgie	8	8	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	81	76	93,8	1	1,2	2	2,5	2	2,5
Interne Geneeskunde	109	100	91,7	1	0,9	1	0,9	7	6,4
Keel-neus-oor	2	1	50,0	0	0,0	1	50,0	0	0,0
Kindergeneeskunde	7	5	71,4	0	0,0	0	0,0	2	28,6
Longziekten en tuberculose	79	69	87,3	2	2,5	3	3,8	5	6,3
Neurochirurgie	18	17	94,4	0	0,0	1	5,6	0	0,0
Neurologie	16	14	87,5	0	0,0	1	6,3	1	6,3
Obstetrie en gynaecologie	4	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Oncologie	17	17	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Orthopedie	28	28	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Plastische chirurgie	2	1	50,0	0	0,0	0	0,0	1	50,0
Traumatologie	10	7	70,0	1	10,0	0	0,0	2	20,0
Urologie	21	17	81,0	0	0,0	1	4,8	3	14,3
Geriatric	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
MDL*	21	17	81,0	3	14,3	0	0,0	1	4,8
Neonatalogie	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Onbekend	23	18	78,3	1	4,3	1	4,3	3	13,0

¹ Totaal aantal patiënten

² Aantal patiënten per categorie

³ Percentage patiënten per categorie

* MDL, Maag-darm-lever

Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)

ATCgroep	Landelijk		
	N ¹	Onjuiste keuze ²	% ³
Amfenicolen	0	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	19	0	0,0
Betalactamase-gevoelige penicillines	11	0	0,0
Betalactamase-resistente penicillines	33	0	0,0
Carbapenem-antibiotica	17	0	0,0
Cefalosporines van de eerste generatie	33	1	3,0
Cefalosporines van de tweede generatie	60	1	1,7
Cefalosporines van de derde generatie	67	1	1,5
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	57	5	8,8
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	33	0	0,0
Fluoroquinolonen	37	2	5,4
Glycopeptiden	15	0	0,0
Imidazoolderivativen	18	0	0,0
Kortwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Lincosamiden	8	0	0,0
Macroliden	11	1	9,1
Middellangwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	17	0	0,0
Overige chinolonen	0	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	34	0	0,0
Polymyxines	0	0	0,0
Rifampicines	6	0	0,0
SOD/SDD*	7	0	0,0
Steroïde antibacteriële middelen	0	0	0,0
Streptograminen	2	0	0,0
Tetracyclines	17	0	0,0
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	0	0	0,0
Totaal	502	11	2,2

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination